

## Comentaris generals

Necessitem una estratègia del relleu agrari amb dotació pressupostària i ben coordinada amb tot el reguitzell d'estratègies que s'estan impulsant

### .1.4. Cooperatives agràries per dinamitzar les estructures locals

Alerta! Cal tenir en compte i donar bona informació de com fer compatible l'ajut de jove instal·lació amb el format cooperativa. A vegades, en funció de la cooperativa que es triï s'incompleix el requisit de nova instal·lació de tenir el major percentatge de la societat a la que s'incorpori. Això dificulta la tria d'aquesta figura jurídica per part de joves ramaderes.

### 4.1.5. Simplificació administrativa per facilitar el procés d'incorporació

Crec que hem de ser més ambiciosos i procurar desburocratitzar el sector. Són la primera baula de la cadena alimentària i els que reben més pressió per part de les administracions. Si cal fiscalitzar amb tant detall (que ho dubto) potser aquesta fiscalització s'ha de repartir entre els diferents agents de la cadena.

### 4.2.3. Adaptació de l'ajut de primera instal·lació a les necessitats actuals

Cal flexibilitzar els tempos de les inspeccions obertament atenent que els ajuntaments a dia d'avui tenen parats expedients d'obertura d'explotacions durant molt de temps. Sabem de casos, més d'un, en que la persona jove a trigat un any (un any!!) en tenir resposta de l'ajuntament a la petició de certificat de compatibilitat amb l'activitat ramadera de la que es vol demanar llicència. Desencaix entre els tempos del món local i el DACC.

Actualment es contempla amb igualtat persones que es volen incorporar a l'explotació familiar (dotada de recursos) i persones que no tenen ni tan sols base territorial. Això comporta, d'una banda, un greuge per a les persones novingudes que volen dedicar-se al sector i d'altra un augment del patrimoni provat d'aquestes explotacions familiars a base de diner públic, que finalment acaben amb valors inassumibles per tercers que vulguin prendre el relleu d'una explotació (per exemple: explotació sense relleu familiar taxada amb valor de 200.000€ -a base de joves incorporacions i plans de millora, és a dir, diner públic- són inassumibles per joves novinguts al sector que rebran 30.000€ d'ajut de primera instal·lació !!!)

### 4.2.5. Mobilitat de la terra i noves formes d'accés

Crec que hem de parlar de l'accés a la terra i l'habitatge com un binomi. Sense dissociar-los

En un escenari de crisi energètica com en el que estem, crec que també és rellevant introduir i preservar terra per a practiques agroecològiques

### 4.2.7. Mediació intergeneracional per rejuvenir el camp

A banda de la figura de psico-sociòleg o anàleg que fa falta (i que és una realitat al país veí), cal crear dues línies d'ajuts: una per cedents i una altra per reprenedors per garantir que el traspàs es pugui fer de manera digne i no recaigui en la bona voluntat d'aquests agents. Mantenir la pagesia és qüestió d'estat i s'hi ha de destinar recursos públics

### 4.3.1. Models agraris viables que consolidin teixit innovador

Cal preveure mecanismes d'inspecció, QUE NO RECAIGUIN EN EL SECTOR PRIMARI, per garantir que es compleixi la llei de la cadena. La Rioja ho està començant a fer.

Cal integrar el concepte de servei ambiental, ambo o sense pagament, dins del càlcul de viabilitat d'una explotació

#### 4.3.2. Nous formats formatius al llarg del procés d'incorporació

Alerta amb la digitalització! El tecnooptimisme és un fet consumat a dia d'avui que serveix d'excusa per no fer els deures. Utilitzem la tecnologia, sí, però cal garantir que s'aplica amb una lògica ecosistèmica (un ramat gestionat a base de drons i tancats elèctrics no garantirà els beneficis ambientals de la Ramaderia extensiva com un pastor/a) i cal posar en valor el coneixement tradicional.

#### 4.3.3. Assessorament personalitzat per a models emprenedors

La figura dinamitzador/a d'incorporacions és una molt bona iniciativa, però necessitem que donin recolzament a tota la pagesia, independentment de si decideixen demanar l'ajut de primera instal·lació o no. De si fa 5 anys que roden o més.

#### 4.3.6. Externalitats positives de la producció agrària local

La pagesia, com qualsevol altre sector econòmic, ha anat evolucionant. A dia d'avui tenim ramats que es dediquen a la prestació de serveis, de manera gaire bé exclusiva. Són diversos els municipis que han decidit mantenir les seves franges de protecció amb silvopastura (Begues, Sant Boi, ...). És necessari contemplar aquesta realitat com un aspecte més de la ramaderia i garantir que els ingressos que venen de prestar aquest servei són comptabilitzats com a ingrés agrari i no com a cap altre tipus de servei per no entrar amb incompatibilitats amb les ajudes de la PAC. A més a més, cal facilitar la contractació d'aquest servei per part dels ajuntaments que ho estan fent. A dia d'avui, la llei de contractació pública dificulta molt donar una certa garantia de continuïtat al ramader/a que està fent aquest servei.

#### 4.3.7. Dones que emprenen en models agroalimentaris locals

Cal que l'itinerari formatiu d'una persona jove que es vol incorporar contingui algun mòdul d'igualtat. No només de gènere.

#### 4.4.5. Experiències agroturístiques per enfortir el territori

Alerta! Ja tenim l'economia prou terciaritzada. No terciaritzem la pagesia. El seu ofici és preveure al conjunt de la societat d'aliments fibres i serveis ambientals. Hauria de ser suficient. Si es valora el conjunt ha de ser viable, perquè l'administració i el consum ho han d'assumir.

#### 4.4.8. Conflictes territorials per l'ús de sòl i l'espai públic

Cal regular els usos dels espais públics i informar degudament a tots i totes les usuàries. Calen inventaris de camins, endreçar els comunals, senyalitzar les finques privades i una llei de transhumància.

#### 4.5.3. Consum conscient per donar suport a la pagesia d'arrel

És important vetllar per un consum responsable, facilitant la informació a les persones consumidores de l'impacte ambiental i social que té aquell producte que consumeixen. Per exemple, necessitem diferenciar clarament la ramaderia extensiva i tenir una manera fàcil perquè el consumidor/a la identifiqui i la sàpiga interpretar. La corresponsabilitat de la societat és necessària. Ara bé, emplaçar el pes de la responsabilitat en el consum a les llars em sembla desplaçar el centre de responsabilitat d'on toca. És feina de l'administració, dels seus representants donar suport a aquest model productiu i per això cal compra pública. Amb criteris clars de sostenibilitat i impacte ambiental. Totes les escoles, totes les llars d'avis, tots els hospitals, tots els menjadors col·lectius que depenen de l'administració han d'incorporar producte ecològic, local, de temporada, extensiu, amb baixa petjada de carboni, etc. Llavors, s'ha de demanar la corresponsabilitat a la resta de la societat. Fer-ho a la inversa és negligent.